

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно

шистовият газ, нефтът от битуминозни шисти, газът от въглищни пластове (СВМ) и хидравличното разбиване (фракинг)

Ние, коалицията на природозащитни и здравни обществени организации, имаме сериозни опасения относно метода хидравлично разбиване (фракинг) за проучване и добив на шистов газ, нефт от битуминозни шисти и газ от въглищни пластове (Coal Bed Methane) в Европа. По-специално, заради въздействието в следните области:

- **Климат:** няма научно доказателство, че неконвенционалният газ (като шистов газ и газ от въглищни пластове - СВМ) ще има значително по-ниски общи емисии парникови газове в сравнение с други конвенционални изкопаеми горива (като въглища например);
- **Енергия:** развитието на добива на шистов газ и газ от въглищни пластове (СВМ) ще бъде за сметка на по-евтини и безопасни политики за икономии на енергия и за сметка на прехода към възобновяема енергия и намаляването на емисиите на парникови газове;
- **Замърсяване на водите:** фракингът причинява замърсяване на повърхностните и подземните води (включително и на питейната вода) с токсични химикали, използвани в течностите при хидравличното разбиване и увеличаването на концентрацията на метан и опасни и радиоактивни материали (които естествено се срещат в шистите и въглищата) в тази вода;
- **Използване на водите:** фракингът инжектира огромни количества прясна вода под земята, голяма част от която става безвъзвратно отровена. Това ще създава значителен социален и екологичен натиск, най-малко на местно и регионално ниво и особено в региони, страдащи от недостиг на вода;
- **Замърсяване на въздуха:** операциите по сондиране за неконвенционален газ изпращат в атмосферата сажди и смог, прахови частици, метан и природен газ;
- **Замърсяване на почвите:** фракингът носи риск от изтичане на отпадъчни замърсени води от хвостохранилищата и от внезапното изтичане на концентрати от сондите;
- **Използване на земята:** фракингът нарушава ландшафта и въздейства върху селските райони и тяхното опазване;
- **Шум:** развитието на добива на шистов газ генерира шумовото замърсяване от оборудването и транспорта, което засяга местните жители, животните във фермите и в дивата природа;
- **Сеизмична активност:** фракингът увеличава рисковете от земетресения, които от своя страна увеличават риска от увреждане и течове на сондите за добив на шистов газ;
- **Кумулативни и комплексни здравни и екологични въздействия върху общностите и работещите в индустрията за добив на неконвенционален газ:** фракингът води до още по-голямо допълнително излагане на въздействието на токсични вещества и химикали.
- **Социално-икономическите въздействия върху общностите:** фракингът може да доведе до т.нар. "boom and bust" икономически цикли (характеризиращи се с редуващи се периоди на растеж и

April 24, 2012

свиване) в местните икономики, подкопавайки по-устойчивите дейности по отношение на земеделие и туризъм;

Всички тези ефекти имат пряко и косвено въздействие върху индивидуалното и общественото здраве. Много въздействия са не само на местно ниво, но могат да се усетят на регионално и национално ниво, и дори в световен мащаб. Без цялостна научна оценка на въздействието на фракинга, бумът на неконвенционален газ ще се превърне в един огромен експеримент върху околната среда и човешкото здраве.

В допълнение ви обръщаме внимание и на следното:

1. С цел да се ограничи глобалното затопляне под 1,5 градуса по Целзий и по този начин да се предотврати опасно изменение на климата, изкопаемите горива трябва да бъдат премахнати възможно най-бързо. Ние вярваме, че възобновяемите източници на енергия, енергийната ефективност и значителното намаляване на емисиите на CO2 осигуряват единствения жизнеспособен път към устойчива околна среда и здравословно бъдеще. Използването на неконвенционални изкопаеми горива като шистов газ, нефт от битуминозни шисти, газ от въглищни пластове ще увеличи общия брой на емисиите на парникови газове, тъй като по-нататъшното развиване на тези горива ще увеличи световната зависимост от изкопаеми горива и следователно ще забави широкомащабното внедряване на екологично чистите, възобновяеми източници на енергия и енергийната ефективност.

2. „Фракингът“ е високо рискова дейност, която влияе на човешкото здраве и околната среда като цяло. „Фракингът“ за неконвенционални горива противоречи на ангажимента на ЕС за постигане на високо ниво на опазване на околната среда, както е записано в член 37 от Хартата на основните права на ЕС. Също така, член 35 от този договор изисква да се гарантира високо ниво на защита на човешкото здраве във всички политики и дейности на Съюза. ЕС е натоварен с разработването на политики за опазване на околната среда, въз основа на "принципа на предпазливостта и на принципите, които следва да бъдат предприети за превантивни действия, че екологичните щети трябва приоритетно да бъдат отстранени още в началото и че замърсителят ще трябва да ги заплати" (член 191, Договора за функционирането на Европейския съюз). Ето защо ние вярваме, че развитието на неконвенционален газ в рамките на ЕС е в противоречие със задълженията на Договора за ЕС.

3. Ние вярваме, че споменатите по-горе принципи са нарушени, поради липсата на:

- Изчерпателен и детайлен **анализ** от независим от **регулаторната рамка на ЕС орган**, тъй като въпросът се отнася както за проучване, така и за добив;
- Раздели в **Рамковата директива за водите** или в някои от съответните приложими закони (например за подпочвените води, СКОС), които касаят особеностите на „фракинга“;
- Научно изследване на „фракинга“, свързано със **замърсяването на въздуха** и дългосрочните въздействия върху здравето;
- Научно изследване на „фракинга“, свързано със **замърсяването на водата** и дългосрочните въздействия върху здравето (както от замърсяването с естествено срещащи се опасни и радиоактивни материали, използвани при „фракинга“, и от метан и други замърсители на течностите, използвани при „фракинга“, които взаимодействат с продуктите за дезинфекция на водата и др.);

- Пълна оценка на капацитета на всички съответни **печиствателни станции** във всички засегнати страни да се справят с притока на отпадъчни води, както и на разходите за третиране на вода, на принципа "замърсителят плаща";
- Цялостна **оценка на капацитета на контрола и прилагането** на органите на държавите-членки във всички различни области на въздействието;
- Научна оценка на **трансграничните рискове** от замърсяване на водите и замърсяването на въздуха, с участието на обществеността;
- **Зелената книга** на Европейската комисия с пълно обществено участие на всички заинтересовани страни, по области, свързани с въздействието на „фракинг“ дейностите, които не са обхванати от съществуващите регламенти на ЕС;
- Ясен и задължителен набор от най-добрите налични европейски **референтни технологични стандарти (BREF)** за „фракинг“ операторите.

4. Към настоящия момент, няма последователен процес в Европа, който да включва граждани и общности с права във вземането на решения, свързани с шистовия газ, нефтът от битуминозни шисти или газ от въглищни пластове. Свободно и напълно информирано съгласие на местните общности не се прилага за повечето „фракинг“ проекти преди тяхното проучване и експлоатация, а те трябва да бъдат поставени в центъра на дискусиите.

5. Фирми, участващи във „фракинга“ не разкриват и не предоставят изчерпателен и подробен списък на химическите вещества, използвани за всеки проект като по този начин правят невъзможна оценката на околната среда и рисковете за здравето от експлоатацията и проучването (включително въздействието върху целия жизнен цикъл). В момента различните срокове и изисквания в директивата REACH (Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemicals – Регулация „Регистрация, Оценка, Разрешаване и Ограничаване на Химикали“) означава, че информацията за химикали не е автоматично достъпна за обществеността и REACH контролът върху „фракинга“ не може да влезе в сила за дълго време.

Докато всички тези проблеми не се разгледат подробно, ние вярваме, че проучването и добивът на шистовия газ, нефтът от битуминозни шисти и газ от въглищни пластове, не трябва да продължи. Ние призоваваме всички държави-членки да прекратят всички текущи дейности, да отменят разрешителни, и да поставят забрана върху всякакви нови проекти, независимо дали касаят проучване или добив. Европейската Комисия, като гарант за спазването на законодателството, трябва да осигури своевременно и пълно съответствие на държавите-членки с всички закони на ЕС, които се отнасят до шистов газ, нефт от битуминозни шисти и газ от въглищни пластове, и да представи законодателни предложения, за да покрие аспектите, които все още не са залегнали в нормативните документи на ЕС.

Ние също призоваваме ЕС, неговите държави-членки и европейски финансови институции да спрат да предоставят финансова или политическа подкрепа по проекти за проучване и добив на шистови газ, нефт от битуминозни шисти и газ от въглищни пластове. Всяка финансова и политическа помощ, предвидена за проекти за шистов газ в развиващите се страни трябва да бъдат пренасочени към производството и насърчаване на възобновяемите източници на енергия и към спестяването на енергия, в съответствие с "Целите на хилядолетието за развитие".

April 24, 2012

Подкрепена от:

Франция

Франция

Германия

Франция

Франция

Европа/Полша

България

България

Европа

САЩ

Испания

Европа

САЩ

Полша

Англия, Уелс,
Северна Ирландия

Ирландия

Южна Африка

Франция

Австрия

България

Европа

Швеция

Международна

Австрия

Франция

Нидерландия

Нидерландия

Австралия

Франция

Франция

Германия

САЩ

Международна

Централна и
Източна Европа

Ирландия